

Katedra slavistiky

sekce ukrajinistiky

Posudek na magisterskou práci

Autor: Hana Molnarová

Titul (česky - anglicky):

Germanizmy v ukrajinském substandardu (v porovnání s českým a ruským)
Germanisms in the Ukrainian substandard (in comparison with Czech and Russian substandards)

Vedoucí práce: prof. Josef Anders, DrSc.

Oponent: Mgr.Ulyana Kholod, Ph.D.

Text:

Autorka ve své diplomové práci pečlivě popsala teoretické podklady substandardu a jeho základních pojmů, jako například sociolekt, argot, profesní mluva, žargon a slang a další jevy nespisovného jazyka. Obzvláště přínosnými jsou podkapitoly 1.2, 1.3., 1.4. a 1.5, v nichž nacházíme stručný popis srovnávající jazykovou situaci na Ukrajině, v Rusku a v České republice, dále následuje analýza způsobů tvoření substandardu na základě prolínání jazyků (ukrajinština – ruština, čeština-němčina), a to jak způsobů morfologických (odvozování, skladání, zkracování a jin.), tak sémantických (metaforické a metonymické přenesení, tvoření kalambúru, přejímání cizích slov a jin.)

Důležitou součástí práce je předložení „lingvistických názorů na žargon“(s.17). Zde autorka cituje ukrajinskou jazykovědkyni L.Stavyckou, která píše o osudu ukrajinské „žargonologie“(s.18), jejíž podstatou je „časté chápání substandardu jako nízkého materiálu, slovesného chuliganství“ (s.18), ale poslední dobou „se názory na žargon i na Ukrajině posouvají *pozitivním směrem*“(s.19).

Další teoretickou částí práce je velice důkladný výklad germanismů jakožto historického základu argotu pro tři jazyky – ukrajinský, český a ruský, dále šíření německého argotu směrem na východ a současný stav jeho působení.

Praktická část této diplomové práce obsahuje excelentní srovnávací rozbor excerpčního materiálu, získaného ze slovníků a také „nejrůznějších dostupných zdrojů včetně internetu a několika vlastních zápisů, týkajících se jazyka Ukrajinců ze Zakarpatské Ukrajiny“(s.6). Veškeré příklady autorka rozděluje do několika skupin a znázorňuje v tabulkách nejprve z hlediska sémantické podobnosti, shodnosti a neshodnosti s německými slovy, pak předkládá přehled slov z hlediska původu (spisovná a nespisovná němčina) a na závěr tvoří lexikálně – sémantické skupiny germanismů ve třech jazycích.

Ze shora uvedeného rozboru a výzkumu provedeného v diplomové práci lze učinit pozoruhodný závěr, který potvrzuje aktuálnost problematiky, a to, že germanizmy stále působí v ukrajinštině, češtině a ruštině, nejvíce v kriminální sféře a slangu mládeže, ale již se nepřejímají.

Důležitou informací vyplývající z práce je určení univerbizačního směru substandardu a vymezení jeho funkce: „možnost krátce a emocionálně se

vyjadřovat“, „jeho studiem lze mimo jiné poznávat nové vývojové tendence“(s. 60).

Autorka také zdůrazňuje, že „srovnávacím studiem germanismů ve třech slovanských jazycích se mimo jiné podařilo odhalit mnohá etymologická tajemství, z nichž některá nebyla doposud jinde zaznamenána“(s. 60).

Práce je úhledně zpracována, má logickou strukturu, ucelený charakter, obsahuje četné odkazy na rozsáhlý seznam prostudované literatury, je napsána výborným jazykem, kde nejsou žádné překlepy a chyby a je přínosným dílem pro další vědecký výzkum na zvolené téma.

Práci hodnotím jak po stránce formální, tak i po stránce obsahové jako velmi kvalitní a odpovídající požadavkům magisterské práce a proto doporučuji diplomovou práci k obhajobě.

V Olomouci dne 19.5.2008

Mgr.Ulyana Kholod, Ph.D.